

Rood-wit-blauw

Column

Peter De Keyzer

Wordt het paars-geel, paars-groen, paars-geel-groen of nog iets anders? De regeringsvorming lijkt steeds meer te gaan over het inkleuren van een kleurboek dan over een plan voor de langere termijn. De sterke focus op kleurtjes is alvast leuk voor politicologen, opticiens of deskundigen allerhande. In werkelijkheid verbergt die surrealistische aquarel vooral het gebrek aan focus op echt noodzakelijke hervormingen. Als we ons vandaag door één kleurencombinatie moeten laten inspireren, laat het dan rood-wit-blauw zijn. Dat van onze noorderburen welteverstaan.

De afgelopen weken was ik enkele keren in Nederland voor lezingen en debatten. Een dag in Nederland vertoeven of op en neer rijden naar Amsterdam geeft altijd een dubbel gevoel.

Het is indrukwekkend en opwindend hoe op nauwelijks 150 kilometer afstand een heel ander land ligt. Of het nu gaat over infrastructuur, langetermijnplanning, dynamisme, ondernemerschap of economische groei: het verschil is bijna tastbaar. En bij terugkeer in België overheerst al snel het gevoel: 'Waarom kunnen wij dat niet?'

Daarom is het huidig gebrek aan ambitie in België frappant. De voorstellen van informateur Paul Magnette die tot nu circuleerden, missen elk streven om aansluiting te vinden bij Noord-Europa. Als de volgende federale regering ergens de mosterd moet halen, is het in Nederland. Zwitserland is te uniek, Singapore te ver en de VS veel te groot. Nederland is een buurland waaraan het beleid van de volgende regering zich zou moeten spiegelen. Het is dicht genoeg om eens een kijkje te gaan nemen.

Een Nederlander betaalt eerst en vooral een pak minder belastingen dan een Belg. Hij kost niet alleen bruto minder aan zijn werkgever dan een Belg, hij houdt ook netto meer over dan zijn zuiderbuur. Van elke 100 euro die in Nederland verdiend wordt, gaat 42 euro naar de overheid, in België 50. De Belgische overheid roomt meer geld af, en zelfs dan komt ze geld te kort. België heeft een tekort van 11 miljard euro op de begroting, Nederland een overschot van 11 miljard. Op langere termijn zijn de gevolgen er ook naar: de Nederlandse overheidsschuld bedraagt nauwelijks 50 procent van het bruto binnenlands product (bbp), in België is dat het dubbele. Een lage schuld is geen fetisj, het is de beste verzekering tegen onzekere tijden en turbulentie in de toekomst.

De Nederlandse overheid is kleiner én zuiniger dan de overheden in België. Als België even zuinig met zijn middelen zou omspringen, zou het overheidsbeslag 40 miljard euro lager kunnen. Iemand geïnteresseerd in een belastingverlaging van 40 miljard euro?

Maar misschien krijgen wij in ruil wel een veel betere overheid of veel betere infrastructuur? Helaas pindakaas. Voor de kwaliteit van de weginfrastructuur staat Nederland wereldwijd op de tweede plaats, na Singapore. België staat op plaats 56, na onder meer India, Thailand en Rwanda. Het Wereld Economisch Forum peilt ook naar de toekomstbestendigheid van de overheid - of ze klaar is voor verandering, of ze een plan heeft voor de lange termijn, of klimaat- en milieuakkoorden worden nageleefd. Ook daar doen onze noorderburen het beter: wereldwijd derde, tegenover een 36ste plaats voor België.

Dus niet alleen betalen we met zijn allen 40 miljard euro te veel voor de overheid, we krijgen echt middelmatige dienstverlening in ruil. Was België een telefoonoperator, Test-Aankoop had al lang aanbevolen van provider te veranderen.

Tot slot: de afgelopen tien jaar groeide de Nederlandse economie iets sneller dan de Belgische. Bovendien trok het land de afgelopen vijf jaar gemiddeld vier keer meer buitenlandse investeringen aan. Jaarlijks gemiddeld 10 procent van zijn bbp, tegenover 2,7 procent in België.

En nee, niet alles is rozengeur en maneschijn in Nederland. Ook boven de Moerdijk kampen ze met de nodige uitdagingen: van populisme tot zwartepietenprotest en van witte woede tot stikstofnorm. Bovendien legt de gedaalde kwaliteit van het onderwijs net zoals in Vlaanderen een hypotheek op de toekomst.

Toch kan ik de onderhandelaars voor een federale regering van harte een paar dagen Nederland aanbevelen. Ga eens kijken op de Zuidas van Amsterdam. Stap eens uit in een gemiddeld Nederlands station. Kijk naar de ruimtelijke ordening. Neem eens de fiets in Rotterdam. Lees eens een rapport van het Nederlands Planbureau. Kijk eens naar de beleidsdiscussie in Nederland: over hoe een klein, open en exportgericht land zich het beste wapent in een steeds turbulenter wereldconomie.

Willen we echt toekomstbestendig en welvarender worden, dan spiegelen we ons beter aan het kikkerland. Makkelijk wordt dat niet. Maar liever een steil pad richting Nederland dan een roetsjbaan richting Italië.

Peter De Keyzer Managing director Growth Inc.